

Пропозиції Пенсійного фонду України
до проєкту Закону України “Про внесення змін до Податкового кодексу України
щодо оподаткування окремих видів доходів”,
внесеного народним депутатом України Гончаренком О. О.
реєстраційний номер 5046 від 08 лютого 2021 року
I читання

1. Пенсійний фонд України не підтримує законопроект у запропонованій редакції.

2. Пропозиція законопроекту щодо звільнення від сплати єдиного внеску на загальнообов’язкове державне соціальне страхування за умовами законопроекту осіб, які забезпечують себе роботою самостійно, та отримують дохід від викладацької діяльності, діяльності із дизайну, діяльності у сфері фотографії, надання послуг перекладу, професійної, наукової та технічної діяльності, надання послуг догляду, виробництва їжі, страв та кондитерських виробів на замовлення, індивідуальної мистецької діяльності, ремонту комп’ютерів, побутових виробів і предметів особистого вжитку, електромонтажних, водопровідних, будівельно-монтажних та інших ремонтних робіт, діяльності із прибирання, послуг домашньої прислуги, надання ландшафтних послуг, технічного обслуговування та ремонту автотранспортних засобів, надання послуг таксі та перевезення речей (переїзду), прокату побутових виробів і предметів особистого вжитку, надання в оренду або суборенду (строкове володіння та/або користування) розташованих в Україні житлових приміщень та/або їх частин, загальна площа яких не перевищує 400 квадратних метрів, нежитлових приміщень (споруд, будівель) та/або їх частин, загальна площа яких не перевищує 900 квадратних метрів, потребує оцінки стосовно її відповідності критеріям допустимості державної допомоги, визначеним у статтях 5, 6 Закону України “Про державну допомогу суб’єктам господарювання” (далі – Закон).

Відповідно до статті 4 Закону державна допомога може реалізовуватися, зокрема, у формах надання податкових пільг, відстрочення або розстрочення сплати податків, зборів чи інших обов’язкових платежів; списання боргів, включно із заборгованістю за надані державні послуги, списання штрафних санкцій, компенсація збитків суб’єктам господарювання; надання гарантій, кредитів на пільгових умовах, обслуговування кредитів за пільговими тарифами; зменшення фінансових зобов’язань суб’єктів господарювання перед фондами загальнообов’язкового державного соціального страхування.

Реалізація норм законопроекту матиме негативний вплив на дохідну частину, зокрема, бюджету Пенсійного фонду України, а також впливатиме на права осіб у сфері загальнообов’язкового державного соціального страхування.

Зокрема, наслідком прийняття законопроекту може бути порушення прав застрахованих осіб, пов’язаних із зарахуванням періодів до страхового стажу. Так, Законом України “Про загальнообов’язкове державне пенсійне страхування” та

Капінус Євгеній Валерійович

КНЕДП - ІДД ДПС

AD92F1C54BA67636EEB87183E6E5829422BB34619585B5EB63A4FBDEB5AE628D01

23.02.2021

Пенсійний фонд України

23.02.2021 2800-0602-3/8160

законами про інші види загальнообов'язкового державного соціального страхування передбачено зв'язок реалізації гарантованих статтею 46 Конституції України прав на забезпечення громадян у разі повної, часткової або тимчасової втрати працездатності, втрати годувальника, безробіття з незалежних від них обставин, а також у старості та в інших випадках, передбачених законом, із тривалістю та розмірами сплачених страхових внесків на загальнообов'язкове державне соціальне страхування (єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування). Лише сплачені страхові внески на загальнообов'язкове державне пенсійне страхування (єдиний внесок на загальнообов'язкове державне соціальне страхування), як передбачено у частині першій статті 24 Закону України "Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування", є підставою для врахування періодів роботи у страховий стаж працівникам, необхідний для призначення їм пенсії.

Пропозиція законопроекту щодо набрання ним чинності з дня, наступного за днем його опублікування, та введення його в дію з 1 січня 2020 року, порушує внутрішню системність законодавчих актів та створює неоднозначність щодо їх дії у часі.

Також, зазначена пропозиція суперечить частині третій статті 27 Бюджетного кодексу України, відповідно до якої закони України або їх окремі положення, які впливають на показники бюджету (зменшують надходження бюджету та/або збільшують витрати бюджету) і приймаються після 15 липня року, що передує плановому, вводяться у дію не раніше початку бюджетного періоду, що настає за плановим.

З огляду на викладене, норми законопроекту потребують узгодження із принципом верховенства права, закріпленим в частині першій статті 8 Конституції України.

Згідно із принципом правової визначеності як одним із елементів принципу верховенства права обмеження основних прав людини та громадянина і втілення цих обмежень на практиці допустимі, зокрема, за умови забезпечення передбачуваності застосування правових норм, якими встановлюються такі обмеження (абзац другий підпункту 2.5 пункту 2 мотивувальної частини Рішення Великої палати Конституційного Суду України у справі від 21 грудня 2017 року № 3-р/2017).

За правовою позицією Конституційного Суду України, викладеною у Рішенні від 22 вересня 2005 року № 5-рп/2005, із конституційних принципів рівності і справедливості випливає вимога визначеності, ясності і недвозначності правової норми, оскільки інше не може забезпечити її однакове застосування, не виключає необмеженості трактування у правозастосовній практиці і неминуче призводить до сваволі (абзац другий підпункту 5.4 пункту 5 мотивувальної частини).

Конституційний Суд України виходить із того, що принцип правової визначеності не виключає визнання за органом державної влади певних

дискреційних повноважень у прийнятті рішень, однак у такому випадку має існувати механізм запобігання зловживанню ними. Цей механізм повинен забезпечувати, з одного боку, захист особи від свавільного втручання органів державної влади у її права і свободи, а з другого – наявність можливості у особи передбачати дії цих органів (Рішення Конституційного Суду України від 08 червня 2016 року № 3-рп/2016).

У Доповіді “Верховенство права”, схваленій Європейською Комісією “За демократію через право” на 86-му пленарному засіданні, що відбулося 25, 26 березня 2011 року, до елементів верховенства права віднесено, зокрема, юридичну визначеність та заборону свавілля (пункт 41).

Також, всупереч частині третій статті 91 Регламенту Верховної Ради України до законопроекту, прийняття якого призведе до зміни показників бюджету, суб’єктом права законодавчої ініціативи не додано фінансово-економічне обґрунтування (включаючи відповідні розрахунки).

**Голова правління
Пенсійного фонду України**

Євгеній КАПІНУС